

Numero- ja koodikentät (01X-09X)

- [024 MUUT STANDARDITUNNUKSET \(T\)](#)
- [035 JÄRJESTELMÄN TUOTTAMA KONTROLLINUMERO \(T\)](#)
- [040 LUETTELOIVA ORGANISAATIO \(ET\)](#)
- [043 MAANTIETEELLISEN ALUEEN KOODI \(ET\)](#)
- [046 ERIKOISKOODATUT AJANKOHDAT \(T\): HENKILÖN SYNTYMÄ- JA KUOLINAIKA, YHTEISÖN PERUSTAMISVUOSI](#)
- [075 ENTITEETIN TYYPPI \(T\)](#)

024 MUUT STANDARDITUNNUKSET (T)

Indikaattorit (valikoima):

Ensimmäinen - Standarditunnuksen tyyppi

7 - Tunnuksen tyyppi määritelty osakentässä #2

8 - Määrittelemätön tunnus

Toinen - Määrittelemätön

Osakentät (valikoima):

#a - Standarditunnus tai -koodi (ET)

#q - Tarkentava tieto (T)

#z - Peruttu tai virheellinen standarditunnus tai -koodi (T)

#2 - Tunnuksen koodi (ET)

Loppupiste: Kentän loppuun ei lisätä pistettä.

HENKILÖ

SDA 9.18 Henkilön tunniste

Henkilöön liittyvä tunniste (esim. ISNI- tai ORCID-tunnus) merkitään osakenttään #a, jos se on tiedossa ja helposti saatavilla. Tunnisteen koodi merkitään osakenttään #2.

024 7# #a <https://orcid.org/0000-0002-9402-2440> #2 orcid
ORCID-tunnus merkitään linkin muodossa.

024 7# #a 0000000122773125 #2 isni
ISNI-tunnus merkitään numerosarjana ilman välilyöntejä.

024 7# #a 11921220 #2 viaf
VIAF-tunnus

024 7# #a cnp01920111 #2 cerl
CERL Thesaurus -tunnuksen voi merkitä 1800-luvun alkupuolen ja vanhempien aikojen henkilöille

YHTEISÖ

SDA 11.12 Yhteisön tunniste

Yritys- ja yhteisötunnus ja ISNI-tunniste merkitään osakenttään #a, jos ne ovat tiedossa ja helposti saatavilla.

024 8# #q Yritys- ja yhteisötunnus: #a 2539542-4

024 7# #a 0000000474701037 #2 isni

Auktoriteettitietuetta poistettaessa siirretään poistetun tietueen Kanto-urn saman toimijan jäljelle jäävän auktoriteettiin. Se merkitään omaan 024-kenttäänsä osakenttään #z (peruttu tai virheellinen standarditunnus tai -koodi).

024 7# #z <http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:finaf:000190857> #2 urn

024 7# #a <http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:finaf:000190738> #2 finaf

035 JÄRJESTELMÄN TUOTTAMA KONTROLLINUMERO (T)

Indikaattorit: molemmat indikaattorit määrittelmättömiä

Osakentät (valikoima):

‡a - Järjestelmän tuottama kontrollinumero (ET)

‡z - Peruttu tai virheellinen kontrollinumero (T)

Järjestelmän automaattisesti tuottama Asterin ID. Asterin ID alkaa tässä kentässä prefiksillä (*FI-ASTERI-N*).

035 ## ‡a (*FI-ASTERI-N*)000013706

035 ## ‡a (*FI-ASTERI-N*)000182963

035 ## ‡z (*FI-ASTERI-N*)000121322

(Asterista poistetun auktoriteettitietueen ID merkitään osakenttään ‡z *omaan* kenttäänsä. Oma 035-kenttä mahdollistaa Asterista poistetun tietueen ID: llä tehtyjen hakujen kohdistamisen korvaavaan tietueeseen.)

040 LUETTELOIVA ORGANISAATIO (ET)

Indikaattorit: Molemmat indikaattorit ovat määrittelemättömiä.

Osakentät (valikoima):

‡a - Alkuperäinen kuvaileva organisaatio (ET)

‡b - Luettelointikieli (ET)

‡d - Tietuetta muokkaava organisaatio (T)

‡e - Kuvailukäytäntö (ET)

HUOM! Osakentät merkitään formaatin mukaisessa järjestyksessä: ‡a, ‡b, ‡c, ‡d ja ‡e.

Loppupiste: Kentän loppuun ei lisätä pistettä.

Kuvailevan organisaation koodina käytetään ISIL-tunnusta (ks. [tästä](#)). Kuvailukieli on tietueen tekstiosissa käytetty kieli. Kielikoodi otetaan listalta (ks. [MAR C 21 Kielikoodit](#)).

040 ## ‡a *FI-NL* ‡b *fin* ‡e *rda*

(kuvaileva organisaatio Kansalliskirjasto, kansallisbibliografia)

040 ## ‡a *FI-NLD* ‡b *fin* ‡e *rda*

(kuvaileva organisaatio Kansalliskirjasto, kansallisdiskografia)

040 ## ‡a *FI-J* ‡b *fin* ‡e *rda*

(kuvaileva organisaatio Jyväskylän yliopiston kirjasto)

040 ## ‡a *FI-J* ‡b *fin* ‡d *FI-NL* ‡e *rda*

(Jyväskylän yliopiston kirjaston luoma, Kansalliskirjaston muokkaama tietue)

043 MAANTIEETEELLISEN ALUEEN KOODI (ET)

Indikaattorit: Molemmat indikaattorit ovat määrittelemättömiä.

Osakentät (valikoima): ‡c - ISO-koodi (T)

Loppupiste: Kentän loppuun ei lisätä pistettä.

Tähän kenttään merkitään 1XX-otsikkomuotoon liittyvien maantieteellisten alueiden koodit. Kenttään merkitään toimijan toiminnan kannalta keskeisimmät maat. Yleisenä periaatteena on, että 043-kenttään merkitään 370-kentässä oleviin paikannimiin liittyvät maakoodit, kuitenkin korkeintaan neljä. Maakoodin voi jättää merkitsemättä, jos sen määrittäminen tuntuu vaikealta. Epäselvissä tapauksissa merkitään koodi **ZZ Tunteeton maa tai alue**.

Maakoodina käytetään ISO-standardin mukaista lyhennettä ja se merkitään ISO 3166-1:n mukaisesti kahden kirjaimen mittaisena ja isokirjaimisena maakoodina. ISO 3166-2 koodi mahdollistaa myös osavaltio-/maakuntatasoisen merkitsemisen, mutta niitä ei käytetä kuvailussa kuin poikkeustapauksissa.

Maakoodi merkitään itsenäisten valtioiden ja nykyisten valtionrajojen mukaan. Joitakin poikkeuksia on, oma maakoodi on esimerkiksi Ahvenanmaalla (AX) ja Grönlannilla (GL).

Esimerkkejä:

FI Suomi

SE Ruotsi

RU Venäjä

EE Viro

Linkit maakoodiluetteloihin:

[Tietoa ISO maakoodista](#) (englanniksi)

Jos ISO-standardi ei ole käsillä, maakoodeja löytyy esim. seuraavista lähteistä:

- Tilastokeskus: <http://www.stat.fi/meta/luokitukset/valtio/001-2012/index.html>

- [Wikipedia](#) (suomeksi)

- EU:n julkaisutoimisto: <http://publications.europa.eu/code/fi/fi-5000500.htm>.

HENKILÖ

Henkilöön liittyvä maa on se, jonka kansalainen henkilö on ollut tai jossa hän on asunut vakituisesti. Jos maata ei enää ole olemassa, merkitään nykyvaltio, jonka kulttuuriin henkilö ensisijaisesti liittyy. Antiikin ja keskiajan ajan ihmisistä voidaan käyttää YSO-paikoissa olevia maita, joille ei ole osoittaa suoraan valtiollista jatkumoa (esim. Rooman valtakunta, Bysantti, Juudea, Assyria). Henkilöön liittyviä maita voi olla useampi. Henkilöön liittyvä maa merkitään aina.

Fritz Lang

043 ## ‡c AT ‡c DE ‡c US

370 ## ‡a Wien, Itävalta-Unkari ‡b Beverly Hills, CA ‡c Saksa ‡c Yhdysvallat

Kajja Saariaho

043 ## ‡c FI ‡c FR

370 ## ‡a Helsinki, Suomi ‡b Pariisi, Ranska ‡c Suomi ‡c Ranska

YHTEISÖ

Yhteisöihin liittyvä maakoodi merkitään aina. Kansainvälisten järjestöjen, monikansallisten yhtiöiden tms. yhteyteen merkitään pääkonttoriin liittyvän maakodin lisäksi (jos paikka on tiedossa/olemassa) myös koodi **XP Kansainvälinen yhteisö**.

043 ## ‡c FI

110 2# ‡a Aalto-yliopisto

370 ## ‡e Helsinki, Suomi

043 ## ‡c EE

110 2# ‡a Eesti Teaduste Akadeemia

370 ## ‡e Tallinna, Viro

043 ## ‡c AX ‡c FI

110 2# ‡a Ålands sjöfartsmuseum

370 ## ‡e Maarianhamina, Suomi

(ahvenanmaalaisten yhteisöjen kohdalla käytetään sekä maakoodia AX että FI)

043 ## ‡c RU

110 2# ‡a Viipurin kaupunginkirjasto

370 ## ‡e Viipuri, Venäjä

043 ## ‡c RU

110 2# ‡a Akademija nauk SSSR

410 2# ‡a Neuvostoliiton tiedeakatemia

370 ## ‡e Moskova, Venäjä

043 ## ‡c FR ‡c XP

110 2# ‡a Unesco

370 ## ‡e Pariisi, Ranska

(kansainvälisissä yhteisöissä käytetään sekä pääkonttoriin liittyvää maakoodia että maakoodia XP Kansainvälinen yhteisö)

046 ERIKOISKOODATUT AJANKOHDAT (T): HENKILÖN SYNTYMÄ- JA KUOLINAIKA, YHTEISÖN PERUSTAMISVUOSI

Indikaattorit: Molemmat indikaattorit ovat määrittelemättömiä.

Osakentät (valikoima):

- #f - Henkilön syntymäaika (ET)
- #g - Henkilön kuolinaika (ET)
- #s - Ajanjakson alku (ET)
- #t - Ajanjakson loppu (ET)
- #q - Perustamisaika (ET)
- #r - Lopettamisaika (ET)
- #2 - Päiväyksen muodon lähde (ET)

Loppupiste: Kentän loppuun ei lisätä pistettä.

HENKILO

RDA 9.3.2 Syntymäaika

RDA 9.3.3 Kuolinaika

RDA 9.3.4 Henkilön toimintaan liittyvä ajanjakso

Henkilön syntymä- ja kuolinaika ovat YDINELEMENTTEJÄ. Henkilön toimintaan liittyvä ajanjakso on ydinelementti ainoastaan silloin, kun sitä tarvitaan erottamaan samannimisiä henkilöitä toisistaan.

Henkilön syntymä- ja kuolinvuosi merkitään aina kun mahdollista. Henkilön syntymäaika ja kuolinaika merkitään vuosina (muodossa vvvv), mutta haluttaessa voidaan käyttää tarkempia aikamäärittelyjä muodossa vvvv-kk tai vvvv-kk-pp. Elinvuodet merkitään EDTF-formaatin ([Extended Date/Time Format](#)) mukaan, joka on ISO 8601 -standardin mukainen. Juliaanisen kalenterin mukaan ilmoitetut ajankohdat muutetaan tarvittaessa gregoriaanisen kalenterin mukaisiksi.

046 ## #f 1939 #g 2019 #2 edtf
100 [..] #d 1939-2019
(syntynyt vuonna 1939, kuollut vuonna 2019)

046 ## #f 1985-09-25 #2 edtf
100 [..] #d 1985-
(syntynyt 25. syyskuuta 1985)

046 ## #f 2001-08 #2 edtf
100 [..] #d 2001-
(syntynyt elokuussa 2001)

046 ## #g 1745 #2 edtf
100 [..] #d kuollut 1745
(vain kuolinvuosi on tiedossa)

046 ## #f 1837-01-02 #g 1910-05-29 #2 edtf
100 [..] #d 1837-1910
(syntynyt 21.12.1836 ja kuollut 16.5.1910 juliaanisen kalenterin mukaan)

Epävarmojen, likimääräisten ja epävarmojen likimääräisten vuosien merkitsemisessä käytetään merkkejä '?', '–' ja '%'.

Epävarma ajankohta merkitään kysymysmerkillä (?):

046 ## #f 1888? #g 1954? #2 edtf
100 [...] #d 1888?-1954?
(sekä syntymä- että kuolinvuosi epävarma)

046 ## #f 1946 #g 1989? #2 edtf
100 [...] #d 1946-1989?
(kuolinvuosi epävarma)

046 ## #f 2004?-06-11 #2 edtf
100 [...] #d 2004?-
(syntymävuosi epävarma, päivä ja kuukausi tiedossa)

Likimääräinen ajankohta merkitään aaltoviivalla (~):

046 ## #f 1620~ #g 1701 #2 edtf
100 [...] #d noin 1620-1701
(syntynyt 1620 vuoden tienoilla, kuollut vuonna 1701)

046 ## #f 1729 #g 1800~ #2 edtf
100 [...] #d 1729-noin 1800
(syntynyt vuonna 1729, kuollut vuoden 1800 aikoihin)

Jos ajankohta on sekä epävarma että likimääräinen, käytetään prosenttimerkkiä (%):

046 ## #f 2004% #2 edtf
100 [...] #d noin 2004?

Täsmentämättömät vuodet tai vuosikymmenet korvataan isolla kirjaimella X:

046 ## #f 184X #g 1880 #2 edtf (ENNEN pieni "u")
100 [...] #d kuollut 1880
(täsmentämätön syntymävuosi, syntynyt joskus 1840-luvulla)

046 ## #f 18XX #g 1902 #2 edtf
100 [...] #d kuollut 1902
(syntynyt joskus 1800-luvulla, kuollut vuonna 1902)

Jos elinvuodet eivät ole tiedossa, merkitään henkilöön toimintaan liittyvä aika:

046 ## #s 1817 #t 1828 #2 edtf
100 [...] #d toiminta-aika 1817-1828
(elinvuodet ei tiedossa, toiminta-aika)

046 ## #t ..1931 #2 edtf
(toiminta alkoi ennen vuotta 1931)

046 ## #s 1814.. #2 edtf
(toiminta alkoi vuoden 1814 jälkeen)

Kaksi tai useampi mahdollinen vuosi merkitään hakasulkeisiin ja erotetaan pilkulla (,) ilman välilyöntiä pilkun jälkeen:

046 ## #f [1954,1955] #2 edtf
100 [...] #d 1954 tai 1955-
(syntynyt joko vuonna 1954 tai 1955)

046 ## #f [1924,1934] #g 2011 #2 edtf
100 [...] #d 1924 tai 1934-2011
(syntynyt joko vuonna 1924 tai 1934)

Syntymä- tai kuolinvuosi on aina jokin yksittäinen vuosi. Jos tiedämme, että joku on syntynyt vuosien x ja y:n välillä, merkitään tämä seuraavalla tavalla:

046 ## #f [1947..1950] #2 edtf
100 [...] #d noin 1950-
(Syntymävuosi on jokin vuosien 1947 ja 1950 välillä. Syntymä- tai kuolinaikaa ei merkitä aikavälinä muodossa "1947/1950".)

Ajankohdat ennen ajanlaskun alkua ja ensimmäisellä vuosituhanella

Vuosiluku merkitään aina nelinumeroisena (esim. vuosi 21 jaa. merkitään muodossa "0021").

046 ## #f 0012 #g 0059 #2 edtf
100 [...] #d 12-59

Ajankohdat ennen ajanlaskun alkua merkitään nelinumeroisina miinusmerkin (-) kanssa. Huom. EDTF-formaatissa on vuosi 0, mutta gregoriaanisessa kalenterissa sitä ei ole. Vuosi 1 ennen ajanlaskun alkua merkitään 0000 ja sitä edeltävät vuodet negatiivisilla numeroilla: 2 eaa. = -0001, 3 eaa. = -0002 jne.

046 ## #f -0355 #g -0322 #2 edtf
100 [...] #d 356 eaa.-323 eaa.

046 ## #f -0579~ #g -0499 #2 edtf
100 [...] #d noin 580 eaa.-500 eaa.

YHTEISÖ

RDA 11.4.5 Yhteisön toimintaan liittyvä ajanjakso

Yhteisön perustamisvuosi merkitään osakenttään #q, jos se on tiedossa ja helposti saatavilla. Osakenttään #r merkitään yhteisön lakkauttamiseen liittyvä ajankohta. Yhteisön toimintaan liittyvän aikavälin alkuvuosi voidaan merkitä osakenttään #s ja aikavälin loppuvuosi osakenttään #t. Ajankohdat merkitään EDTF-formaatin ([Extended Date/Time Format](#)) mukaan, joka on ISO 8601 -standardin mukainen. Osakenttien väliin ei tehdä edtf:n aikaväliä osoittavia merkkejä.

Västra Nylands Marthadistrikt -järjestön perustamisvuosi:

046 ## #q 1916 #2 edtf

Mamba-yhtyeen perustamisvuosi:

046 ## #q 1984 #2 edtf

PSO-levy-yhtiön perustamis- ja lakkauttamisajankohdat:

046 ## #q 1929 #r 1981 #2 edtf

Urheiluseuran toimintavuodet:

Kiekkoreipas (urheiluseura)

046 ## #q 1975 #r 1989 #2 edtf

Hockey-Reipas (urheiluseura)

046 ## #q 1989 #r 1992 #2 edtf

Sunset-yhtyeen levytystoiminnan alkuvuosi:

046 ## #s 1981 #2 edtf

075 ENTITEETIN TYYPPI (T)

Indikaattorit: Molemmat indikaattorit ovat määrittelemättömiä.

Osakentät (valikoima):

#a - Entiteettitermin tyyppi (T)

#2 - Koodin lähde (T)

#0 - Auktoriteettitietueen kontrollinumero tai standardinumero (T)

Entiteetin tyyppi valitaan metatietosanastosta: *henkilö*, *yhteisö* tai *suku*. Jos ei ole tiedossa, onko toimija yhteisö vai henkilö, voidaan käyttää myös entiteetin tyyppiä *toimija*. Fiktiivisille ja muille hahmoille, jotka eivät täytä RDA:n määritelmiä toimijaentiteeteille, käytetään entiteetin tyyppiä *ei-rda-entiteetti*.

Aleksis Kivi

075 ## #a henkilö #2 mts/fin #0 <http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m4985>

Leevi and the Leavings

Kumma-kustannus

075 ## #a yhteisö #2 mts/fin #0 <http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m4984>

Hällström

075 ## #a suku #2 mts/fin #0 <http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m4987>

James Bond

075 ## #a ei-RDA-entiteetti #2 mts/fin #0 <http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m4986>

ASTERI:

Asterissa entiteetin tyyppi haetaan Metatietosanastosta komennolla ctrl+F3. Kun termi poimitaan listalta, osakentät #2 ja #0 muodostuvat automaattisesti. Henkilöiden ja yhteisöjen tallennusalueissa 075-kenttä on valmiina.